

[Per Hækkerup.]

er tilstrækkelig aktiv i sin udenrigspolitik. Det er ganske interessant, at de områder, hvor udenrigsministeren successivt har ført sig frem, har været dem, hvor vi har forlangt det skulle ske. Udenrigsministeren har handlet under pres, regeringen har handlet under pres fra os. Det er, som om lysten har manglet. Det er, som om der har manglet gåpåmod, dristighed. Jeg ved godt, man skal være forsigtig, når man er udenrigsminister i et lille land, men man kan nu også dø af forsigtighed. Der er grænser for, hvor forsigtig man skal være. Et lille land må også af og til kunne tage nogle initiativer. Jeg er sikker på, at ministeren er enig med os i, at et lille land har en forpligtelse til at lade sin røst høre, selv om den måske ikke lyder alt for stærkt i det store kor.

Vi har altså det generelle indtryk, at der har været for megen forsigtighed i den måde, hvorpå Danmarks udenrigspolitik er blevet ført ud i livet i de 3½ år. Jeg tror gerne, at det hænger sammen med, at der nok har været visse interne forskelligheder i de udenrigspolitiske synspunkter og vurderinger. Men det kan ikke ændre ved det billede, at vi har fået en udenrigspolitik, der har været for svag i retning af at føre vore synspunkter frem i den internationale koncert. Derfor mener vi, der må en mere aktiv udenrigspolitik til.

Endelig vil jeg gøre en bemærkning om markedspolitikken. Her må jeg igen henvisse til statsministerens tale, hvor der er en, synes jeg, interessant passus. Statsministeren siger:

„På alle disse områder er vi nu nået et væsentligt skridt længere frem, samtidig med at stabiliteten i regerings[sam]arbejdet har været en god baggrund for gennemførelsen af de vigtige og afgørende forhandlinger om vilkårene for Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber.“

„Stabiliteten i regerings[sam]arbejdet“ — ja, det er ikke, fordi jeg beder om, at statsministeren også skal takke os; men hvad havde denne regering kunnet føre af markedspolitik, hvis den ikke havde haft det store oppositionspartis støtte? Jeg beder som sagt ikke statsministeren om at stå op og takke os, vi klarer os uden den tak. Men det er interessant, at det har været stabilite-

ten i regeringssamarbejdet, der har været afgørende. Der må altså have været nogle indre divergenser, der skulle klares, og som kun blev klareret takket være stabiliteten i samarbejdet.

Jeg vil gerne om markedspolitikken sige, at socialdemokratiet står fast på den markedspolitik, som vi har ført. Vi ønsker, at Danmark skal blive medlem af fællesmarkedet på de vilkår, som folketinget har stillet op. Jeg vil gerne tilføje, at de forhandlinger, der har været ført om Danmarks specielle forhold over for fællesmarkedet, så vidt vi har kunnet vurdere dem, har givet et tilfredsstillende resultat. Der ligger nogle enkelte problemer tilbage. Dem går vi ud fra at det også lykkes at få tilfredsstillende løsninger på. Vi har fra regeringen på for os væsentlige områder fået tilkendegivelser om, hvad betydningen af et medlemskab ville være: spørgsmålet om vor mulighed for at føre en selvstændig fordelingspolitik i Danmark, spørgsmålet om, hvorvidt hvert af vore partier har mulighed for at virke for virkeliggørelsen af sine politiske synspunkter. Vi er for virkeliggørelsen af den demokratiske socialisme, og dér har vi med basis i de forhandlinger, regeringen har ført i fællesmarkedet, fået udsagn fra regeringen om, at vi kan arbejde for det.

Jeg vil derudover sige, at efter min opfattelse er det uansvarligt, hvis man i dag mener at kunne tage det endelige standpunkt til dansk medlemskab af fællesmarkedet. Det er klart, at der er nogle, som har en sådan følelsesmæssig indstilling, at de under alle omstændigheder vil sige nej. Det er normalt dem, der kalder sig mest internationalistiske, der har den reaktion, og som er svinget over til at blive rigtig godt gammeldags nationalister, som næsten kan overtage de gammeldags konservative. Men bortset fra dem, som under alle omstændigheder siger nej, må jeg sige, at jeg ikke forstår, at de partier, der har været med til at vedtage den dagsorden, der gav instrukserne til regeringen for markedspolitikken og markedsförhandlingerne, kan tage standpunkt i dag.

Når venstre med glad stemmeföring förkynder, at en stemme på venstre er en stemme för ja til fællesmarkedet, kan det kun forstås på én eneste måde: at venstre dermed er vendt tilbage til sin enegangspolitik. Det vil sige, at venstre ikke længere